

denetim güç katar

Yeminli Mali Müşavirlik & Denetim
& Danışmanlık

Acıbadem Cd. Çamlıca Apt. No.77 K.4
34718 Acıbadem-Kadıköy/İSTANBUL
Tel :0.216.340 00 86
Fax:0.216.340 00 87
E-posta: info@erkymm.com

No: 2010/32

Tarih: 30.09.2010

Konu: 10 Seri Nolu Harçlar Kanunu Sirkülerinde; finansal kiralama sözleşmelerinde değişiklik yapan tadil sözleşmelerinin 3226 sayılı Finansal Kiralama Kanununun 30 uncu maddesi uyarınca damga vergisi ve harçtan istisna tutulmasına ilişkin açıklamalara yer verilmiştir.

Özet: Finansal kiralama sözleşmelerinde değişiklik yapan tadil sözleşmelerinin 3226 sayılı Finansal Kiralama Kanununun 30 uncu maddesi uyarınca damga vergisi ve harçtan istisna tutulmasına ilişkin açıklamalar bu sirkülerin konusunu oluşturmaktadır.

1- Finansal Kiralama Sözleşmelerinde Değişiklik Yapan Sözleşmelerde Damga Vergisi ve Harç Uygulaması:

488 sayılı Damga Vergisi Kanununun 1 inci maddesinde, bu Kanuna ekli (1) sayılı tabloda yazılı kağıtların damga vergisine tabi olduğu, 4 üncü maddesinde, bir kağıdın tabi olacağı verginin tayini için o kağıdın mahiyetine bakılacağı, mahiyeti tayin edilmek istenen kağıt üzerinde başka bir kağıda atıf yapılmışsa, atıf yapılan kağıdın hükümlerine nazaran iktisap ettiği mahiyete göre vergi alınacağı, 10 uncu maddesinde, damga vergisinin nispi veya maktu olarak alınacağı, nispi vergide, kağıtların nevi ve mahiyetlerine göre, bu kağıtlarda yazılı belli paranın, maktu vergide ise kağıtların mahiyetlerinin esas olacağı, belli para teriminin, kağıtların ihtiva ettiği veya bunlarda yazılı rakamların hasıl edeceği parayı ifade edeceği, Kanuna ekli (1) sayılı tablonun I/A-1 bölümünde ise belli parayı ihtiva eden mukavelenamelerin binde 8,25 nispetinde damga vergisine tabi tutulacağı hükme bağlanmıştır.

Öte yandan, 492 sayılı Harçlar Kanununun 38 inci maddesinde, noter işlemlerinden bu Kanuna bağlı (2) sayılı tarifede yazılı olanlarının noter harçlarına tabi olacağı; 41 inci maddesinde noter harçlarının (2) sayılı tarifede yazılı işlemlerden değer veya ağırlık ölçüsüne göre nispi, işlemin nevi ve mahiyetine göre maktu esas üzerinden alınacağı hükmü yer almaktadır.

Aynı Kanunun 42 nci maddesinde ise

"Değer veya ağırlık ölçüsüne göre harca tabi işlemlerde (2) sayılı tarifede yazılı değer veya ağırlık esastır.

(5766 sayılı Kanununun 11 inci maddesi ile değişen fıkra) Menkul ve gayrimenkul mallar hakkında alım, satım, taahhüt ve rehinle ilgili her nevi mukavele, senet ve kağıtlarda değer gösterilmesi mecburidir. Rehin bordroları ile kamu idarelerine verilmek üzere ilgili mevzuatla

belirlenen kurallara uyulacağına ilişkin olarak düzenlenen taahhütnameler hakkında bu hüküm uygulanmaz."

hükmüne yer verilmiş olup, anılan maddede menkul ve gayrimenkul malların alım, satım, taahhüt ve rehin işlemleriyle ilgili her nevi mukavele, senet ve kağıtlarda değer gösterilmesinin zorunlu olduğu belirtilmiştir.

Noter harçlarına ilişkin Harçlar Kanununa bağlı (2) sayılı tarifenin I-1 inci maddesinde, muayyen bir meblağı ihtiva eden her nevi senet, mukavelename ve kağıtlardan beher imza için binde 0,99 oranında harç alınacağı, II-1 inci maddesinde de, belli meblağı ihtiva etmeyen ve alınacak harç miktarı kanun ve tarifede ayrıca gösterilmemiş olan senet, mukavele ve kağıtlardaki imzaların her birinden maktu esasa göre harç alınacağı açıklanmıştır.

3226 sayılı Finansal Kiralama Kanununun 1 inci maddesinde, Kanunun amacının finansman sağlamaya yönelik finansal kiralamayı düzenlemek olduğu, "Tanımlar" başlıklı 3 üncü maddesinde, sözleşmeden kastın finansal kiralama sözleşmesi olduğu, 5 inci maddesinde, finansal kiralama sözleşmesinin konusuna her türlü menkul veya gayrimenkul malların girebileceği, (5582 sayılı Kanunla değişik) 15 inci maddesinde, tüketicilerin konut edinmesine veya yatırımlara finansman sağlayan finansal kiralama işlemlerinde kiracının, kiracılık sıfatını ve/veya sözleşmeden doğan hak ve/veya yükümlülüklerini, kiralayandan yazılı izin alınması kaydıyla devredebileceği, 30 uncu maddesinin birinci fıkrasında da sözleşmenin her türlü vergi, resim ve harçtan istisna tutulacağı hüküm altına alınmıştır.

7/6/1986 tarihli ve 19130 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 13 Seri No.lu Harçlar Kanunu Genel Tebliği ile söz konusu istisna hükmünün uygulama esasları belirlenerek sadece finansal kiralama sözleşmesinin değil, sözleşmenin hüküm ifade edebilmesi için gerekli olan noterde yapılacak işlemler, tapu sicilinin beyanlar hanesine şerh işlemleri ile gemi siciline şerh işlemlerinin de harçtan istisna edilmesi gerektiği açıklanmıştır.

Ayrıca, 15/12/1997 tarihli ve 1997/2 Seri No.lu Damga Vergisi Kanunu İç Genelgesinde de finansal kiralama işlemlerinde damga vergisi ve harç istisnası uygulamasının, finansal kiralama sözleşmesinin yanı sıra söz konusu sözleşmenin teminatına ilişkin yapılan işlemleri ve bu işlemler nedeniyle düzenlenen kağıtları da kapsadığı belirtilmiş bulunmaktadır.

Finansal Kiralama Kanununun amacı işletme tarafından ihtiyaç duyulan malların temini için işletmeye finansman sağlamaktır. Bu hususa yönelik olarak taraflar arasında yapılan finansal kiralama sözleşmesinde, karara bağlanan ödeme planında, vadede veya teminat hükümlerinde işletmenin mali gücüne göre değişiklik yapılabilmektedir. Yapılan bu değişiklikler mevcut finansal kiralama sözleşmesinin amacının sürdürülmesine yönelik kağıtlardır.

Bu itibarla, finansal kiralama sözleşmelerinde; ödeme planının revize edilmesi, sözleşmeye yeni bir mal eklenmesi veya çıkarılması, sözleşmenin süresinde veya teminat hükümlerinde değişiklik yapılması ya da kiracı değişikliği nedeniyle düzenlenecek kağıtların ve yapılacak işlemlerin 3226 sayılı Kanunun 30 uncu maddesi uyarınca damga vergisi ve harçtan istisna tutulması gerekmektedir.

Saygılarımızla.

ERK Yeminli Mali Müşavirlik

& Denetim & Danışmanlık

Mehmet ERKAN

Yukarıda yer verilen açıklamalarımız, konuya ilişkin genel bilgiler içermektedir. Ayrıntılı açıklamalar için bu sirkülerde yer alan ilgili mevzuata veya görüş için ERK YMM'ye başvurulmasında yarar bulunmaktadır.